

RØDE KORS' REGLER OG RETNINGSLINJER FOR SAMVÆR MED BØRN

Formålet med reglerne og retningslinjerne for samvær med børn er at sikre¹, at børns rettigheder overholdes, når de deltager i Røde Kors' aktiviteter. I Røde Kors' mange forskellige aktiviteter opbygges nære og sociale relationer mellem frivillige og børn og deres familier. Relationer, der som udgangspunkt er meget positive og givende for alle. Men det er vigtigt, at man som ansat og frivillig tænker over sine egne og andres grænser.

Regler og retningslinjerne for samvær skal være med til at beskytte de børn, Røde Kors har ansvaret for – og samtidig beskytte de frivillige mod at blive misforstået i deres handlinger, mistænkeliggjort eller udsat for falske anklager.

Det er vigtigt, at alle ansatte og frivillige kender Røde Kors' regler og retningslinjer for samvær med børn, inden de starter i en aktivitet med børn. På den måde er vi allerede i gang med at forebygge overgreb og krænkelse mod børn og unge i Røde Kors' aktiviteter.

Alle regler og retningslinjer for samvær med børn gælder alle steder og i alle situationer, også når samværet er digitalt. Røde Kors ser alvorligt på brud på regler, og det kan i yderste konsekvens føre til afskedigelse af frivillige eller ansatte.

Regler for samvær med børn

- Alle med tilknytning til Røde Kors skal overholde gældende lovgivning i relation til arbejdet med børn, og der må ikke anvendes fysiske eller psykiske overgreb i nogen som helst form.
- Alle frivillige og ansatte i Røde Kors frarådes at være alene med børn. I langt de fleste aktiviteter må den frivillige eller ansatte aldrig være alene med et barn. Undtagelsen herfor er, når det ligger i funktionen at skulle være alene med et barn, som f.eks. en mentor, en repræsentant eller midlertidig forældremyndighedsindehaver for en uledsaget mindreårig flygtning. I disse tilfælde er der lavet særregler.

¹ Jævnfør Røde Kors i Danmarks børnebeskyttelsespolitik.

- Når frivillige eller ansatte taler alene med et barn, der har behov for det, skal det gøres et sted, hvor andre kan se barnet og den frivillige/ansatte.
- Der må aldrig være låste døre, når frivillige/ansatte og børn er sammen. Det er både for at beskytte børnene, men også for at beskytte den frivillige eller ansatte. En låst dør kan let føre til rygter om, at der foregår noget forkert bag døren, også når det ikke er tilfældet.
- Frivillige eller ansatte må ikke sove i rum sammen med børn. På f.eks. ferielejre og familiecamps sover ansatte og frivillige adskilt fra børn.
- Eksterne samarbejdspartnere må ikke efterlades med børn alene.
- Frivillige/ansatte må ikke omgås børn fra aktiviteten uden for aktivitetens rammer.

Retningslinjer for fysisk kontakt

Som frivillig og ansat skal du være opmærksom på:

- At fysisk kontakt kan misforstås eller være grænseoverskridende for nogle børn. Fysisk berøring i leg eller et hårdt tag kan opfattes anderledes af barnet og andre voksne end det, der var hensigten med berøringen.
- At grænseoverskridende adfærd og overgreb kan finde sted børnene imellem. Det er derfor vigtigt, at alle aktiviteter og samvær er styret, og der er ansatte eller frivillige til stede.
- At vise hensyn til og respektere barnets privatliv. Vær særlig opmærksom på dette i forbindelse med omklædningsituationer og ved toiletbesøg.

Se mere i tillægget *Tegn og signaler på mistrivsel og overgreb*

Retningslinjer for kommunikation

Som frivillig og ansat skal du være opmærksom på:

- At der ikke bruges uhensigtsmæssigt sprog eller adfærd, som krænker, diskriminerer eller er kulturelt upassende og dermed overskrider børns rettigheder. Vær opmærksom på, at nogle børn kan have vanskeligt ved at forstå ironi.
- At huske altid at lytte til børnene og forældrene i øjenhøjde og giv dig tid til at høre, hvad de har på hjertet.
- At inddrage børnene i aktiviteter og planlægning svarende til deres alder og udvikling, så det sikres, at børn har medindflydelse, og deres rettigheder overholdes.
- At være åben overfor børn, hvis de inviterer til at ville tale om vold og seksuelle overgreb, at være lyttende og vise at barnet er hørt og tages alvorligt. Fortæl barnet, at der bliver handlet på det, de har fortalt. Husk, at det er vigtigt at tale i et sprog, der svarer til barnets alder og modenhed.
- At være klar og entydig i kommunikationen med børn og unge såvel som med voksne.
- At undlade at tale dårligt eller nedsættende om børn eller deres familier eller andre frivillige. Har man som frivillig brug for at drøfte noget vedrørende børn eller deres familier med sine medfrivillige eller kolleger, så vær opmærksom på, at det skal foregå i et børnefrit (og forældrefrit) rum.
- At børn har ret til at blive beskyttet fra voldsomme fortællinger.
- At børn ikke bør bruges som tolk.

Retningslinjer for grænsesætning

Som frivillig og ansat skal du være opmærksom på:

- Løbende at diskutere omgangsformer, grænsesætning og roller.
- At sige fra overfor børn og voksne der overskrider personlige grænser.

- At man som frivillig og ansat kan få opbrugt sin tålmodighed i arbejdet med børn, og det er helt i orden, hvis det sker. Vær ærlig overfor dig selv og dine medfrivillige, så du kan få dine frustrationer bearbejdet i et børnefrit rum.

Regler og retningslinjer for sociale medier

I forbindelse med brug af sociale medier er der en række ting at være opmærksom på:

- Frivillige og ansatte må ikke være forbundet med børn på sociale medier, medmindre det er afgørende for aktivitetens gennemførelse.
- Det er tilladt at kommunikere om aktiviteten i gruppesammenhænge på de sociale medier. Sørg altid for at personlige oplysninger ikke bliver offentlige.

Retningslinjer for brug af fotos

Billeder er gode minder, der kan deles med andre. Derudover er de uvurderlige for Røde Kors' dokumentation og fortællerarbejde.

- Lad vær med at tage og anvende fotos af børn, hvis der er tvivl om tilladelse.
- Der skal altid være bevidnet eller skriftligt samtykke fra barnet til at tage og anvende fotos. En officiel Røde Kors samtykkeerklæring underskrives af forældre eller værger ved brug af billeder til f.eks. presse- og kommunikationsmaterialer samt sociale medier.
- Vær opmærksom på, at der i nogle tilfælde skal indhentes underskrift fra begge forældre ved fælles forældremyndighed.
- Brug af computere, mobiltelefoner, kameraer eller sociale medier skal anvendes hensigtsmæssigt med fokus på at beskytte børn og deres rettigheder.

Se mere i tillægget *Samtykke til fotos*

Regler for tavshedspligt

- Alle frivillige og ansatte har tavshedspligt.
- Hvis der opstår tvivl om, hvordan en konkret sag skal håndteres, kan nærmeste leder eller den relevante konsulent til enhver tid kontaktes.
- Undtagelser for tavshedspligten er, når der er pligt til at underrette kommunen om et barn. Undtagelsen gælder også i forhold til Røde Kors' interne fortrolighed, hvor der er situationer, hvor frivillige eller ansatte indimellem har behov for at ventilere eller drøfte, hvordan de skal forholde sig i en konkret situation.

Se mere i tillægget *Regler for tavshedspligt*

Regler for underretningspligt

- Som frivillig og ansat i Røde Kors er du omfattet af den almindelige underretningspligt, som alle borgere i Danmark er omfattet af.
- Ansatte med direkte kontakt til med børn har skærpet underretningspligt.
- Hvis der er bekymring om, at et barn mistrives, er udsat for vold eller seksuelle overgreb eller nedværdigende behandling i øvrigt, er der pligt til at gå videre med bekymringen.
- Er der akut bekymring for et barn eller en ung udenfor kommunens åbningstid, kan man ringe til Den Sociale Døgnvagt på telefonnummer 114 (kontakten går gennem politiet, som stiller videre til Den Sociale Døgnvagt).

Se mere i tillæggene *Vejledning om underretningspligt* og i tillægget *Bekymring, mistanke eller viden*

Børneattester

- I Røde Kors skal der indhentes børneattest på alle, der har direkte kontakt med børn under 15 år, eller som har mulighed for at få direkte kontakt med børn under 15 år. Der er tale om en lov-mæssig forpligtelse for Røde Kors, som følger af Børneattestloven. Børneattesten skal være godkendt forud for opstart i aktivitet eller ansættelse

Se mere i tillægget *Procedurer for indhentning af børneattest i Røde Kors*.

Når vi samarbejder med eksterne parter

- Eksterne samarbejdspartnere og andre kortvarige besøgende, der har kontakt med børn, skal kende til Børnebeskyttelse i Røde Kors og skal underskrive en tro-og-love-erklæring. Her skriver de under på, at de er bekendt med og vil overholde Røde Kors' regler og retningslinjer for samvær med børn.

Se mere i tillægget *Tillæg til kontrakter og samarbejdsaftaler med eksterne aktører – tro og love erklæring*.

Risikovurdering

- Ved opstart af en ny aktivitet, hvori der deltager børn, skal der altid gennemføres en risikovurdering. Den kan være med til at afgøre, hvordan vi organiserer vores aktiviteter, så vi beskytter børn bedst muligt.
- Der skal sikres løbende opfølgning på risikovurderingen.
- Det er fagkonsulenter, frivillige aktivitetsledere eller funktionsledere i asylafdelingen, der skal gennemføre en risikovurdering.

Se mere i tillægget *Sådan laver du en risikovurdering (her finder du også et eksempel på en udfyldt risikovurdering)*.

Hvis der er noget i forbindelse med regler og retningslinjer for samvær med børn, du er i tvivl om, så kontakt din nærmeste leder eller din konsulent.

Alle tillæg, der henvises til, kan findes på rodekors.dk/børnebeskyttelse

Opdateret jan. 2022